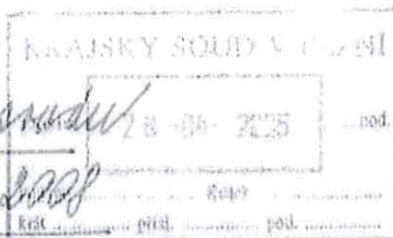


VRCHNÍ SOUD
V PRAZE



4 To 147/2004

I. U. S. 49/06

průběh valy v jednání soudu
I. U. S. 49/2006 podne 29/5. 2008



U S N E S E N Í

5. pros. 2008

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 24. března 2005 odvolání obžalovaného Ing. M. K. proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. října 2004 sp. zn. 2 T 11/2000 a rozhodl t a k t o:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni byl obžalovaný Ing. M. K. uznán vinným trestným činem podvodu dle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákona ve znění zák. č. 265/2001 Sb., spočívajícím v tom, že v Plzni v době od 17. 6. 1994 do 15. 8. 1994 po předchozí dohodě s Ing. M. K. provedla nezjištěná osoba zásah do počítačového systému Derby 2.0, kterým postupně převedla finanční prostředky jednak z účtů vedených Kreditní bankou Plzeň, a. s., pro různé majitele, jednak z neexistujících účtů, na tři účty, které za tímto účelem založil obžalovaný Ing. M. K. u Kreditní banky Plzeň, a. s., který následně v době od 27. 7. 1994 do 9. 9. 1994 provedl z těchto účtů hotovostní výběry v celkové výši 780.096,37 Kč, a dále v době od 27. 7.

1994 do 5. 8. 1994 založil další běžné účty u Agrobanky Praha, a. s., filiálka Plzeň, u ČSOB, a. s., pobočka Plzeň, u IPB, a. s., oblastní pobočka Plzeň, u Plzeňské banky, a. s., a u České spořitelny, a. s., oblastní pobočka v Plzni, přičemž na tyto účty postupně v době od 5. 8. 1994 do 12. 8. 1994 převedl z účtů založených v Kreditní bance Plzeň, a. s., finanční částku v celkové výši 3.649.800,- Kč, kterou postupně vybral a peníze použil přesně nezjištěným způsobem, přičemž tímto jednáním způsobil Kreditní bance Plzeň, a. s., škodu v celkové výši 4.429.896,37 Kč, a odsouzen podle § 250 odst. 3 tr. zákona k trestu odnětí svobody na dvě léta, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zákona podmíněně odložen na zkušební dobu tří let. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit poškozené společnosti City Invest Limited na náhradu škody částku 4.429.896,37 Kč. Naproti tomu obžalovaný Ing. H. H. byl podle § 226 písm. c) tr. řádu pro tentýž skutek, jímž měl spáchat trestný čin poškození a zneužití záznamu na nosiči informací podle § 257a odst. 1 písm. c), odst. 3 tr. zákona v jednočinném souběhu s trestným činem podvodu dle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zákona, obžaloby zproštěn.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Ing. M. K. v zákonné lhůtě odvolání. V jeho odůvodnění prostřednictvím obhájkyne namítá, že nesouhlasí s postupem nalézacího soudu při hodnocení provedených důkazů. Soud podle jeho názoru nepostupoval důsledně ve smyslu zásady in dubio pro reo a nevypořádal se se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Nalézací soud podle názoru odvolatele za situace, kdy proti sobě stojí znalecký posudek a výpovědi svědků, přiznal neopodstatněně větší váhu znaleckému posudku, přestože věrohodnost výpovědí svědků nebyla zpochybněna žádnými důkazy. Všichni vyslechnutí spoluhráči obžalovaného, trenér a asistent trenéra podle odvolatele vypověděli, že se obžalovaný

zúčastnil ve dnech 1. - 5., resp. 6. srpna 1994 soustředění v Perštejně a navazujícího volejbalového turnaje v Dřevěnici ve dnech 6. a 7. srpna a všichni zároveň uvedli, že během tréninkových fází nebylo možno, aby se kdokoliv z místa soustředění vzdálil, a nevzdálil se ani obžalovaný Ing. K[REDAKCE]. Soud při hodnocení uvedených svědeckých výpovědí podle odvolatele nevzal v úvahu ty z nich, které se o přítomnosti obžalovaného na soustředění zmiňovaly kategoricky. Soud se podle něj také nezabýval dostatečně důkazy svědčícími o průběhu volejbalového turnaje v Dřevěnici, některými obhajobou navrhanými důkazy se nezabýval vůbec (originálem soupisu družstva VGF Marktrechwitz), jiné ani neprovedl (originální soupisku družstva VK VTJ Sever Žatec), nehodnotil také rozpory mezi výpovědí svědka N[REDAKCE] a svědků Mgr. K[REDAKCE], K[REDAKCE] a V[REDAKCE]. Podle odvolatele nemohl proto dospět k závěru, že má vážné pochybnosti, zda se obžalovaný K[REDAKCE] skutečně zúčastnil turnaje v Dřevěnici. Věrohodnost svědků nelze podle odvolatele zpochybňovat pouze tím, že jde o osoby, které jsou, resp. byly, v určitém vztahu k obžalovanému. Obdobně ani v případě dalších svědků, kterými byl zaměstnavatel obžalovaného svědek E[REDAKCE] a svědek O[REDAKCE] st., nebylo podkladu pro závěr, že by tito svědci chtěli svými výpověďmi vylepšit pozici obžalovaného. V souladu s výpovědí svědka P[REDAKCE] jsou navíc listinné důkazy z nichž vyplývá, že obžalovaný v červenci 1994 ani v předchozích měsících neměl dovolenou ani jinou absenci v práci. Stejně tak nebylo prokázáno, že by nedošlo ke ztrátě občanského průkazu. Vzhledem k těmto skutečnostem a k termínům, v nichž mělo dojít k zakládání účtů, je naprosto vyloučené, aby obžalovaný mohl předmětné účty založit. Za těchto okolností a i vzhledem k tomu, že spoluobžalovaný Ing. H[REDAKCE] byl zproštěn obžaloby pro nedostatek důkazů, měl podle něj při zachování zásady in dubio pro reo soud zvolit variantu pro obžalovaného příznivější a i jeho obžaloby zprostit. Navrhuje proto, aby

odvolací soud sám obžalovaného dle § 226 písm c) tr. řádu obžaloby zprostil.

Při veřejném zasedání o odvolání předložila obhájkyň obžalovaného k důkazu kopie dvou listin označených jako „výčetka“, jimiž dokládala obhajobu obžalovaného, že ve dnech 5. - 16. 9. 1994 měla svědkyně E. E. dovolenou, obžalovaný ji měl v těchto dnech zastupovat a nemohl se tedy nacházet mimo pracoviště a dopustit se jednání, které je mu kladeno za vinu.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, přihlížel přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, pokud mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání, a dospěl k následujícím závěrům:

V řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, nebyly zjištěny vady, které by mohly mít vliv na jeho správnost či zákonnost. Byla dodržena všechna zákonná ustanovení včetně těch, která mají zabezpečit právo obviněného na obhajobu, a která zajišťují zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Soud prvního stupně provedl důkazy v rozsahu potřebném pro rozhodnutí v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. řádu, hodnotil je v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu, a na základě tohoto hodnocení dospěl k výše uvedeným skutkovým zjištěním, která odpovídají skutečností vyplývajícím z provedených důkazů a jsou podrobně rozvedena v odůvodnění napadeného rozsudku, takže je možno na ně v zásadě odkázat a konkrétně se zabývat především námitkami odvolatele.

Za neopodstatněnou považuje odvolací soud námitku, že v dané důkazní situaci stojí proti sobě dvě skupiny důkazů, které si navzájem odporují, a že nelze proto jednoznačně určit, která z variant skutkového děje odpovídá skutečnosti.

Soud prvního stupně na s. 9 - 14 odůvodnění především správně konstatuje, že za zásadní důkaz o vině obžalovaného považuje znalecký posudek z oboru kriminalistika, odvětví expertiza ručního písma, v němž znalkyně dospěla k přesvědčivému a kategorickému závěru, že pisatelem 130 podpisů na sporných písemnostech byl obžalovaný, a podrobně vysvětluje, proč nepovažuje svědecké výpovědi celé řady svědků, kteří dosvědčovali obžalovanému na určitou část posuzovaného jednání alibi, za způsobilé k vyvrácení jednoznačného závěru uvedeného posudku. S tímto hodnocením uvedených důkazů se odvolací soud ztotožňuje.

Pokud jde o znalecký posudek, lze nad rámec skutečností uvedených soudem prvního stupně uvést, že znalkyně jak v písemném vyhotovení posudku, tak při svých výsleších u hlavního líčení, mimo jiné zdůraznila, že k vypracování posudku měla dostatek sporných i srovnávacích materiálů, podrobně a přesvědčivě k námitkám obhajoby odůvodnila i to, proč se podle ní nemohlo jednat o napodobení podpisů, zejména poukazem na zjištěnou vnitřní variabilitu sporných podpisů. Konkrétní nesprávnost, nejasnost či neúplnost tohoto posudku ostatně nakonec nenamítala ani obhajoba.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem lze proto dospět k jednoznačnému závěru, že tento posudek je objektivním přímým usvědčujícím důkazem proti obžalovanému.

Pokud jde o hodnocení jednotlivých svědeckých výpovědí, které by měly podle odvolatele závěry výše uvedeného posudku

zpochybňovat, soud prvního stupně při jejich hodnocení správně poukazuje především na postupný vývoj jednotlivých výpovědí, tedy na to, že většina svědků při svém prvním výsledku vypovídala obecněji a méně kategoricky než při výsledcích dalších, i na to, že někteří svědci byli před podáním výpovědi ve vzájemném kontaktu či v kontaktu s obžalovaným. Správně soud poukazuje také na to, že pozdější výpovědi svědků vykazují větší množství společných rysů, které nasvědčují tomu, že se svědci navzájem ovlivňovali, a opodstatněně upozorňuje i na přátelský vztah svědků k obžalovanému, který na obsah jejich výpovědí rovněž může mít vliv. Zároveň správně zdůrazňuje i to, že tyto výpovědi neobsahují takové argumenty, které by tvrzení svědků, že se obžalovaný v kritickém období nemohl vzdálit ze soustředění, činily opodstatněným.

Tomuto názoru nalézacího soudu lze přisvědčit, a lze dodat, že z prvních a bezpochyby nejspontánnějších výpovědí svědků vyplývá zcela pochopitelná nespolehlivost jejich vzpomínek na popisovanou událost po pěti a více letech. Svědci se v těchto prvních výpovědích k vlastnímu programu soustředění vyjadřovali rozporuplně a k možnosti vzdálit se ze soustředění víceméně obecně, a pokud vylučovali, že by se obžalovaný ze soustředění vzdálil, usuzovali na to většinou proto, že si na nic takového nevzpomněli. Co si lze po pěti letech z popisované události zapamatovat vyplývá například i z jedné z výpovědí obžalovaného K[REDAKCE], který uvedl, že před výsledkem hovořil s některými svědky, protože chtěl zjistit, co v té době dělal, vzpomněl si na nějaké soustředění apod.

S ohledem na všechny uvedené skutečnosti považuje odvolací soud za správnou úvahu Krajského soudu, že uvedené svědecké výpovědi nemohou být považovány za takové důkazy, které by mohly zpochybnit jednoznačný závěr znaleckého posudku.

Za důkazy, které nejsou takové povahy, aby mohly závěry znaleckého posudku zpochybnit, považuje nalézací soud opodstatněně i důkazy listinné, konkrétně pracovní výkazy. I podle názoru odvolacího soudu tyto listiny, stejně jako listiny předložené odvolacímu soudu v průběhu veřejného zasedání, jimiž byla dokládána docházka obžalovaného na další pracoviště, případně skutečnost, že spolupracovnice obžalovaného byla v určitém období na dovolené, spolehlivě nedokládají, že se obžalovaný v předmětném období nemohl ze svého pracoviště vzdalit, podobně jako např. doklad o vystavené pracovní neschopnosti obžalovanému ještě neznámá, že obžalovaný byl v doloženém období skutečně nemocen (obžalovaný potvrdil, že šlo o pracovní neschopnost vystavenou účelově).

Zcela opodstatněně poukazuje nakonec soud prvního stupně i na okolnosti údajné ztráty občanského průkazu obžalovaným, které vzbuzují pochybnosti o tom, že ke ztrátě dokladu skutečně došlo, a které samy o sobě nemohou být dostatečné k závěru o vině obžalovaného, nicméně tento závěr, vyplývající ze znaleckého posudku, podporují.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nalézací soud se při hodnocení proti sobě stojících důkazů podrobně zabýval povahou těchto důkazů i jejich důkazní vahou, a skutečnost, že znaleckému posudku přiložil větší váhu než svědeckým výpovědím, jasně a logicky odůvodnil, tyto své úvahy opřel o skutečnosti vyplývající z provedených důkazů, takže jeho postupu a závěrům nelze v tomto směru nic vytknout.

Za zcela irelevantní je možno označit námitky odvolání obžalovaného směřující proti závěru soudu prvního stupně, že má pochybnosti o účasti obžalovaného na turnaji v Dřevěnici, a

je naopak možno uvést, že dokazování, které Krajský soud vedl v tomto směru, bylo nadbytečné, neboť uvedený turnaj měl probíhat v termínu od 6. do 7. 8. 1994, a v těchto dnech nedošlo podle skutkových zjištění soudu k žádnému jednání pachatele ve vztahu k předmětným účtům.

K vyvrácení závěrů znaleckého posudku nemůže sloužit ani obhajoba obžalovaného, že takové množství bankovních operací mohla ztěžít provést jediná osoba, protože z provedených důkazů vyplývá, že všechny operace nemusel provádět majitel účtu osobně, například hromadné příkazy k úhradě mohla podat do banky osoba od něj odlišná a podepsány mohly být kdykoliv.

Bezpředmětná je i úvaha odvolatele, že měl zbýt zproštěn obžaloby vzhledem ke zproštění spoluobžalovaného Ing. H. [REDACTED], neboť důkaz o vině obžalovaného Ing. K. [REDACTED] svědčí o jeho pachatelství bez ohledu na skutečnost, že v posuzovaném případě musel mít nepochybně spolupachatele a bez ohledu na to, zda se osobu spolupachatele podařilo usvědčit či nikoli.

Vzhledem k těmto skutečnostem považuje odvolací soud námitky odvolání proti hodnocení provedených důkazů za neopodstatněné, a skutkové závěry Krajského soudu za správné.

Zákonu odpovídá i posouzení prokázaného jednání obžalovaného po stránce právní jako trestného činu podvodu dle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákona ve znění zák. č. 265/2001 Sb. a vzhledem k tomu, že námitky odvolání nesměřovaly proti právnímu posouzení, je možno v tomto směru zcela odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

Za neopodstatněný považuje odvolací soud i návrh obhajoby, aby trestní stíhání obžalovaného bylo pro okolnosti uvedené v ust. § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu zastaveno.

Vrchní soud v Praze se touto otázkou zabýval již ve svém rozhodnutí ze dne 2. července 2002 sp. zn. 4 To 56/02, a přestože od doby tohoto rozhodnutí uplynula doba dalších téměř tří let, je možno ve stručnosti odkázat na zde citovaný právní názor, že totiž ani případné porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy neimplikuje závěr o možnosti (natož nutnosti) zastavit trestní stíhání z důvodu uvedeného v ustanovení § 11 odst. 1 písm. j) tr. řádu (viz usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 3. 2002 sp. zn. 5 To 3/02), který od doby uvedeného rozhodnutí v praxi převážil.

Z podnětu podaného odvolání přezkoumal odvolací soud i výrok o trestu a ani v něm neshledal pochybení. Nalézací soud vycházel správně z ust. § 23 odst. 1 tr. zákona a § 31 odst. 1 tr. zákona, opodstatněně poukázal na to, že společenská nebezpečnost posuzovaného jednání je snižována značným časovým odstupem, na to, že obžalovanému polehčuje řádný život jak před spácháním posuzovaného jednání, tak po něm, a s ohledem na všechny uvedené okolnosti postupoval v souladu se zákonem, jestliže obžalovanému uložil výchovný trest na samé spodní hranici zákonné sazby, jehož výkon podmíněně odložil na přiměřenou zkušební dobu.

Pochybení neshledal odvolací soud ani ve výroku o náhradě škody, neboť způsobená škoda je v příčinné souvislosti s prokázaným jednáním obžalovaného, poškozený svůj nárok řádně a včas uplatnil, a bylo řádně doloženo i právní nástupnictví poškozeného.

Jelikož námitky odvolání obžalovaného odvolací soud neshledal důvodné, a protože nezjistil v napadeném rozsudku ani jiné vady, které by mohly mít vliv na jeho správnost,

zamítl odvolání obžalovaného podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** řádný opravný prostředek přípustný. L z e proti němu podat **d o v o l á n í**. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch odsouzeného, odsouzený pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. Nutný obsah dovolání vymezuje ust. § 265f tr. řádu.

V Praze dne 24. března 2005

Předsedkyně senátu:

JUDr. Lenka Konopová v. r.



Za správnost vyhotovení:

Marcela Čálková